

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Foi'a acăsta ese în tota domineca, — dar prenumeratiile se prăimesc in totă dilele. Pretiu pentru Ostrunguri'a: pre anu 6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu tri lunii 1 fi. 50 cr.; éra pentru Stra-nate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 4 fi. pre unu trilunii 2 fi. in v. a. Un exemplariu costa 10 cr.

Toté siodeniele si banii de prenumeratiune sunt de a se tramite la Redatiunea direginte a diurnalului: Aradu, Stra'a Teleki-ana, nrul 27.

Insertiunile se prăimesc cu 7 cr. de linia, si 30 cr. tăse timbrale.

RECOMENDATI'A PROPRIA ESTE CEA MAI BUNA.

Domnulu Conte Gedeone Ráday celu teneru, vitezulu dela Seghedina, ea candidatulu de deputatu alu partitului deachianu fiindu primitu cu mare pompa in Aradu la 18. Maiu nou, si-a datu credeul politiciu in faciea unui publicu mare, intre cari erau si romani multi.

Pre noi ne intereséza numai ceea ce a disu-o eminaminte despre noi.

Precum este:

„Én itt, Magyarországon nem ismerek, és nem ismerhetek el „nemzetiségi kérdést“ csak igen is „nemzetiségi ágítatiokat,“ a melyeknek átkos üzlemeit azonban szigóruan és vasmarokkal fékeznünk kell.“

Va să dica dlu conte a disu-o romaniloru asiè:

„Eu aici, in Ungari'a, nu cunoscu si neci potu cunosc „cestia de natiunalitati“ ci dá numai „agitatiuni pentru natiunalitati“, dar' inse a caroru manopere dracesci trebuesce să le infrenamu aspru si cu bracie de feru, chiaru in germanulu loru!“

Poftimur dar' fratiloru si a legatorilor u „romani“ din Aradu! spuneti-mi: nu merita ore o astu-feliu de program a sincera si pre pre cinstita, ca să votati micu cu care pentru celu ce a disu-o (fia-i gur'a de auru!), dnulu

Contele Gedeone Ráday cela teneru, Marele Vitézul dela Seghedina?!. . . Si mai spuneti-mi, — ve rugu — nu cum-va ve veti socotii in viitoriu a mai intarfi partitulu lui Deák, din a carui simu adeveratti parintescu a reseritu si acestu pniu, golu golutru in sinceritatea sa?!. . .

— Ascéptu dela Dvóstra respunsu francu cu gur'a secata de doru.

„GUR'A-SATULUI“.

LETTRES DE CACHET

Me 'ntrebi mài: ce vreau a dice
Eu, cu vörbe frantiuzesci?
Bucurosu 'ti credu amice,
Cà unu picu te necasesci.

Dar' nu crede, cà scriu dóra...
Frantiuzesc ca sà placu;
Ca sà facu mare furóre
Neci cà mi-a plesnitu pr'in capu.

Scopulu meu e de-alt'a capta,
Vreu numai a demonstrá,
Cà-astu cuventu de asta data
Cátu de bine ar suná:

Déca cu fidelitate,
L'am traduce in cuventu,
Unguresce cu dreptate,
Are intielesu pré blandu.

„Fog-meg-le-vél“! nu alt-cum
Este intielesulu bunu.

Vorb'a-acést'a vi-o-am tradusu,
Vă bine unguresce,
Pentru că ce am de spusu,
In acést'a se 'ntrunesce . . .

Fostu-a tempu, ce l'am ajunsu,
Candu magnatii frantiuzesci
Tôte legile le-au tunsu,
Ca să fă legi prostesci . . .

Să-apoi candu erau lipsiti
De onore să de bani;
Se vediura toti siliti
A se face toti tiegani.

Pr'in prumuturi cugetara
Că-ar potă mai vegetă,
Dar' pre iute se 'nsielara,
Că-ci cine li-ar credită?! . . .

Deci facura să ei lege
Să silira pr'in scisorii;
D'in dōue un'a a'si alege:
A dă bani, său in prinsori;
Deci scrisoarea se numiă
Lettres de cachet asiè.

* * *

Nu e causa de miratu,
Déca să noi am ajunsu
Tempulu celu de toti laudatu,
Adica tempulu de tunsu.

Ici la noi, la stapanire,
Tungu domnii unu dreptu mai santu,
Ce romanulu cu iubire
Lu-numesce sentimentu!!

Déca-unu popa cu marire
Dice: *că e nationalistu*, —
Gat'a-e a-lui fericire. . .
Pentru că nu-e deakistu!!

Poporului déca-i spune:
Să nu-si vinda némulu seu,
Să iubésca-a sa natiune,
Ca pre bunulu Dnmnedieu !!

Să nu créda amagirei,
Ci să fă sora resolutu,
Că-ci sòrele fericirei
Va resari lui in scurtu!

Atunci domnii cu mania
Intr'unu modu barbaru, crudelu,
Lu-arunca in robia.
Că-ci au un „fog-meg-leval.” . . .

Vedeti dar' asiè la noi
Ómenii s'au istetită,
Candu se vedu ei in nevoi
Planulu loru dejá-e gatitu.

* * *

Cine e nationalistu,
— Vi-spunu sinceru să fiidelu —
Pop' ce nu e deakistu:
Téma-se de „fog-meg-leval!”

**Siandricu celu micu.
Gurit'a-Satului.**

MAGAZINULU „GUREI-SATULUI”

III.

O siedula de votare dela unu romanu.

Cu ocasi'a alegerilor pentru comitetul comitatense unu notariu comunale, romanu, priimesce dela comitetul central al Reuniunei politice d'in comitatul A r a d u, in recerut'a discretiune, urmatoriu biletu tiparit:

1. Iosifu Vuculescu, notariu in Siepreusiu.
2. Avramu Ursutiu, preotu . . .
3. Mihaiu Sturz'a,
4. Ioane Popescu, notariu in Apateu.
5. Georgiu Vasilarhanu, preotu in Talposiu.

Va să dică unu biletu compusu numai d'in candidati romani, fiindu si respectivulu cercu electorale curat romanu. Apoi dupa interesele nóstre, acele alegeri trebuiau conduse parte pentru uniformitate, parte pentru a ni ascură unu rezultat cátu mai favorabile.

Si ce cugetati óre: acelu romanu intelligentu a votat pentru list'a de susu, ori a facutu modificari, inse éra-si numai pentru romani?

Ferit'u-te-a Ddieu! . . .

Necă n'a votat pentru ea en bloc, necă n'a modificat-o pentru alti romani!

Ci a stersu tôte acele nume bune romane, si inlocuindu-le pre deasupr'a loru cu altele magiare (a fore de celu d'antai), a blamatu list'a romana, a blamatu pre dñs'a Reuniune, alu carei membru este si Domn'lui, a blamatu natiunea, a blamatu cerculu electorale si s'a blamatu si pre sine insu-si, că-ci a avutu cetezanti'a a votat totu cu acea lista, dar' in unguresce si estu-modu corésa:

1. Nyisztor József, Pankotai ügyv.
2. Suhajda Antal, Csermő.
3. Markovics Márton, Somoskeszi.
4. Strasser Antal, sikulai jegyző,
5. Ormos Péter, főbíró.

Angelina, s. k.
jegyző barakonyban.

Originalulu acestui importantu biletu de votare se afla in archivulu Redactiunei dela „Gur'a-Satului”, standu la dispositiune a-lu potă vedé fia-cine cu ochii sei proprii, ca precum se dice in S. scripture: „să véda si să créda.”

*

De o camdata póté nu eramu dispusi a spune: cine ar fi acelu notariu romanu dusimanu sic-si si dusimanu natiunei sele, dara dupa ce s'a subsemnatu in acelu biletu curiosu cu propri'a sa mana, si asié dupa ce elu insu-si s'a datu publicitatei, — cauta să-lu spunemu, că acea pasere cu pene pistritie: este coconulu

Teodoru Angelin'a

notariu in comun'a curat romană Bereteiu, pusu de romani pentru romani, si ca romanu nascutu din opinca si crescutu cu malaiu romanescu.

Să-lu sciti dara si să-lu cunósceti, ca-ci noi vi l'amtu insemnatu acum'!!

De mirare.

Ex-regin'a Isabell'a. De mirare! de abia unu anu, si Amadeo nu mai póté portă strapati'a spaniola. . . . ce mai slaba este si generatiunea ast'a nouă, pe candu eu, sorman'a de mine, cátu am trebuitu să suferu, că-ci m'ai toti me apesa premine!

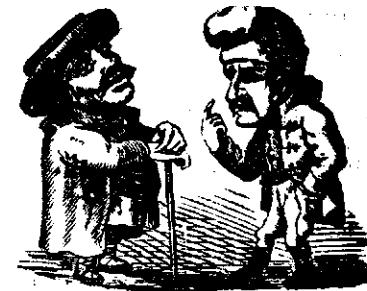
PLANȘULU FOXELORU.

(În etate numai de 35 de ani.)

Oh! amaru vietii mele.
Dile petrecute rele.
Toti sî tôte petrecu bine,
Numai eu, ca vai de mine.
Dio'a lucru, nóptea 'n gându;
Candu me scolu, me scolu plangendu.
Candu mai tenera am fostu
Faceam sî d'in joe postu;
Ajunam ajune crunte.
Faceam sî matanii multe: —
Dara-mi erá binisioru.
Câ-mi erá trupulu usioru.
Dar' acum' déca-am ajunsu
Dela treidieci ani mai susu
Tôte-aceste îmi paru grele.
— Serace ôsele mele —
Nu potu tiené multe-ajunuri,
Nu potu postî multe posturi:
Facut-am sî buna fapta,
Si totu sum nemaritata.
Altele neci fapte bune.
Nici posturi, nici ajune.
N'au postitu, n'au ajunatu:
Si totusi s'au maritatû.
Feritum-am de pecate,
Voiam a face dreptate:
Si totu nu mi-a folositu,
Bater m'am sî cånonitu. —
Amblatu-am la vrajitori
Si pe la pascalitori.
Sà-mi vrajësca de norocu,
Decumva n'a arsu in focu;
Dar' ferită-a Domnedieu.
Peritu-a noroculu meu.
Dómne Ddieu pré santu!
Déca n'a peritu sborandu
Acelu norocu blasphematu,
Au de nu s'a spendiuratu:
Adâ-lu Dómne ca sà-lu vedu
Si vediendu-lu, ca sà credu,
Cà si eu m'oju marită.
Si portulu mi-l'oiu mută. . .
Dar la mine sà te uiti;
De-su sbârcita la obrazu:
Sum sbârcita de necasu. — —
Dar' sà vedi acea pelcutia,
Candu voi fi eu nevastutia.
Cum s'a 'ntinde ca cureau'a.
Si se va albi ca neau'a.
Dreptu, buzele-mi sunt cam grôse.
Dara pentru-acea-su frumôse;
Nu-su grôse numai de-unu tiolu.
Sà le saruti binisioru . . .
Titiele-su cam marisiore.
Dara pentru-acea-su usiore,
Nu-su mari numai de trei fonti
Si de doispredieci loti . . .
Subtira sum si la brâu.
Ca si-unu snopu legatu de grâu. . .
Pérulu, dreptu, e cam caruntu,
Decâtug negru — albu mai multu
Mucedu si cam afumatu,
Cum e greu de peptenatu. . .
Ochii-mi sunt cam cufundati, —
Óchesi si inpaingenati. —
Dar' vedu bine la lumina
Si candu este lun'a plina. . .
Petioarele-mi delicate,
D'in genunchi apropiate,
Si mai diosu indepartate. . .
Frumôsa-su, cum mi-se pare
Dela capu pone 'n petioare
Si totu oh! amaru de mine.

Cà noroculu nu mai vine... ! !
Nóptea canii candu garbescu:
Saru d'in somnu sì me sternescu,
Si totu nu mi-lu mai privescu...
Oh! amaru sì truda mie,
Ce lucru pote sà fia? i
Si pone candu o sà tia ! ! ! . . .

TAND'A SÌ MAND'A.

T. Ce draci e cu „Priculiciul” asiè eurendu?! déca tare a mai descrescetu mai; — — pare cà-e numai cătu unu tientariu, de abjâlu vedi si pr'in ochilariu. . .

M. Da ce mi te ciudesci asiè tare mai frate Mando?! D'apoi nu scii tu nátura priculiciului, cà elu manea laptele dela vaci, apoi mananca sòrele si luna, si in urm'a urmeloru se mananca de cătu-e totu chiaru si pre sine insu-si. . . Au nu scii tu ast'a ha mai ortace?!

T. Ba sciu.

M. Ei vedi dara.

Dominisforii.

— „Frate, Dieu, cà bine-ar’ fi,
Déca sórtea ne-ar’ gaci;
Sà apucamu vre-o cåti-va bani,
Sà bemu vinu de Dragusiani!”

— „Greu va merge in credintia!
... Si nu-e módu de mantuintia!
Tu nu esci in Comitetu,
Sà iai bani n'ai neci unu dreptu”!

— „Lumea pote s'o gandescă,
Cà-ci fui la més'a domnescă.
... Eu-destoinicu ipocritu
Pon'acolo m'am viritu.

Scii tu ce magnetu erá,
Ce tare me atragea?
Scii?!. . . Sá-ti spunu dar' apriatu
... Dómna, ce are barbatu!

De care si diu'a mare
M'acătiu si mergu la plimbare.
Astufeliu dau exemplu eu:
Cătu'pondu punu pre statulu meu!

— „Frate, éca norocire!
Uite mai îmi esu d'in fire!
Eu luai duoi sslotisiori!”
,Si cu trei! — Sdraveni fetiori!!

Dieu, cà nu vi stă pré bine
Omeni fore de rusine!
Acum' ati descoperitul,
Ce platiti si ce-atii platitul!

W.

Catra cei duoi rateciti.

Lazare frate Costica
Si tu Iuliu Pasculon!
Mi se pare: voi fratica
Vreti să vindeti pre Mocioni...

Dar' sciti voi, că celu ce și-vinde
Pre-alu seu frate la strainu,
Cu rusine se eschide
De la-alu maicei sele sinu.

Ce ve faceti dar' satana,
Pentru postu si-unu picu dobenda.
De-mi cantatii voi totu osana
Si marire lui — Osenda?!

Ciguri-Miguri.

(**) Mai de multu și acum'a. Mai de multu eu tradatorii națiunii se decorau furcele; acum'a înse trădatorii națiunii se decorează cu crucea de auru pentru merite.

(§) Pilarită și romanofagul de „Alfrid“ în nrulu seu de Vineri, debutându despre caletori'a lui M. B. Stănescu în cercu'l seu electoral, **mîntîcsee de stă sôrtele în Ipem!** — Bine face; mîntîcsea și ne calomnieze unguresce, numai nu ne laude unguresce!

(§) Ministrul Kerkápoly a poruncit, că pone ce nu voru trece alegerile de deputati temisiorenilor să nu li se tramita sugari și tutunu din traficele unguresci, ca nu cum-va să li vina grătia și să nu voteze pentru elu. Deci temisiorenii baremi siese septemanii voru fumă totu specialitati, à la Kerkápoly.

A. și B.

A. Apoi totu-si a respunsu dlu de Pausz la incriminările ce i le-a facutu „Albin'a“ mai de una-di.

B. Ce mai spuni frate, și ce a respunsu?

A. D-apoi a spusu cum-că nu este dreptu, ci e mințiuna, cum-că în órele oficiose să se fia intemplatu óresi-careva scrieri pentru partid'a Deachiana în cancelari'a sa protonotarialie, adicate „a comitatului Carasiu.“

B. Firesce că în cele oficiose nu; dar' se-a fi intemplatu în cele oficiale descrieri de acelea. No dar' ast'a e lari-fari; mi-ar placă înse se sciu, că ce a respunsu elu „Albinei“ la aceea unde i dice „că de abia scapătul criministu.“

A. La aceea frate, dieu pre legea mea, nu a respunsu elu nemic'a.

B. Si óre de ce nu?

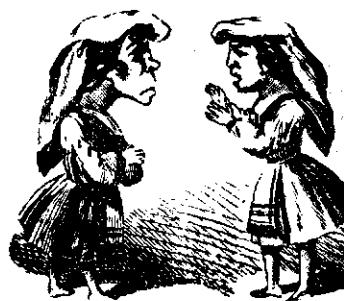
A. Cine scie? Se a fi uitatu, său nu va fi potutu omulu; că-ci vedi usioru e a scrie căte numai le scie omulu tóte, dar' e fórt greu a respunde la ele!

Discursu între dòue preutese.

Preut. R. Candu ti-ai luat tu draga asiè frumósă oglinda?

Preut. E. Candu a cortesit pop'a meu pentru Osend'a.

TRÉNC'A și FLÉNC'A.

T. Ce draga, acum'a dara și evreii potu să fia nemesi?

F. Da, înse numai nemesi „unguresci.“

Tr. Dar' óre nemesiulu cestu nou d'in Temisiór'a cum se va titulá?

F. D-apoi éca asiè. „Zsidó Eisenstädter, uj magyar nemes ember.“!

T. Sora Flénca! Rogu-te spune-mi ce-e acum'a cu „neobositulu anteluptatoriu nationalu“, că eu de multu na'm audstu nemicu despre elu?

F. Da eu soro draga pucinu sciu să-ti spunu despre elu.

T. Rogu-te spune-mi ori cătu de pucinu.

F. D-apoi neobositulu anteluptatoriu nationalu acum' pauséza, fiindu-că caletorindu pe la Becicherecu și Sabiiu — intru atat'a s'a obositu, in cătu de abia mai póté resuflá.

Vi se da la cunoșcintia

déca voiti a sci, de unde vinu cele 4 milioane de fi. de cari va dispune la viitor'a alegere de deputati partid'a deachiana, pentru de ase sugrum'a drepturile poporului patriei și pentru de a cumpar'a sufletele ómenilor; deci poftim:

pre celu 1-lea milionu, care lu-oferează o persoña nenumita, nu-lu potemu neci noi spune, că de unde vine, că-ci amu trebuí să spunemu atunci'a și persoña, ast'a înse nu este iertat, că-ci ne baga la bobarna; înse —

alu 2-lea milionu, lu-oferează aristocrati'a magiara, și e adunat d'in munc'a și sudórea poporului patriei; —

alu 3-lea milionu are apoi să-lu depuna toti membrii mameleuci ai partitei deachiane de-pr'in tóte coturile, și care se va aduná d'in pretiulu de vindiare, a panei și malaiului care se va luá d'in gurele pruncilor seraci, a bietilor tierani muncitorii;

ér celu d'in urma alu 4-lea milionu, este darulu popomei catolice, care dejà e de multu adunat d'in jertfe, ce le depunu creștinii patriei pentru usurarea și mantuirea sufletelor pe altarele monastirilor și bisericilor catolice. Apoi acesti smei de popi nu vindu ci ore pre creștinii loru mai bine de cătu Iud'a pre Cristosu. . . . !

Meliti'a Redactiunei.

Mai dispunem de exemplare complete dela începutulu anului actuale.

Dlui G. Cordisiu, in S. Priimitu.

Lui C. T. in H. — S'a notificat. Candu sosescu cele apromise.

Dlui Longinu in Pest'a: Cari nrí ti lipsescu? Ilustratiunea dă-să se facă de a dreptula la xilograful nostru d'in Pest'a și apoi ni trămite teestulu. Resalutari cordiali!